

health. The effectiveness of their application in the health care field is determined by several features: a multifactorial system of political, economic, moral-ethical, cultural, and other relations that have historically developed in the country, etc. The reform process depends on the power vested in the state system organization at all levels of management and what regulatory mechanisms, including legislation, as well as financial incentives and sanctions, can be used by the central government for territorial management bodies. Even though the forms of organization of national health care systems are diverse, their main goal is to improve the quality and availability of medical care, increase life expectancy, develop a patient-oriented health care system by changing the organizational and economic principles of management by market conditions and international standards to ensure equal access of the population to quality medical care and financial protection in case of illness; ensuring the prevention of non-communicable diseases, in particular by strengthening legislation on healthy eating, tobacco, and alcohol control. The article presents models of national healthcare systems of different countries. Features of their formation and functioning are shown. The level of regulation and ensuring equal access of the population to the services received, as well as their quality, adequacy, and appropriateness, depends on the model of financing medical care. It is emphasized that the health care system that has developed in one or another state is a combination of various models, which may change over time due to changes in the political situation in the country or economic factors. It is noted that reforming the health care system is a fundamental change in management's organizational and economic principles by market conditions and European standards. It is not advisable to single out the most progressive of the above since, in most cases, countries apply the dualism of individual provisions of each existing model to achieve the maximum result in practice.

Keywords: system, model, management, medical care, financing.

Стаття надійшла до редакції 15.11.2023 р.

Бібліографічний опис статті:

Калініченко С.М., Авриата А.В., Харчевнікова Л.С., Олійник І.А. Закордонний досвід: моделі фінансування та організації систем охорони здоров'я. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2023. № 5-6. С. 53-58.

Kalinichenko S., Avriata A., Kharchevnikova L., Oliinyk I. Foreign experience: models of financing and organization of health care systems. Actual problems of innovative economy and law. 2023. No. 5-6, pp. 53-58.

УДК: 340.12; JEL classification: H11, K15, Z18
DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2023-5-10>

ЕРЬОМКА Данило Вікторович, аспірант кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, <https://orcid.org/0009-0006-3231-0064>

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ІНСТИТУТАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Єрьомка Д.В. Напрямки удосконалення взаємодії органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства публічної влади в умовах війни в Україні.

В умовах воєнного стану актуалізувалася потреба налагодження ефективної взаємодії між інститутами громадянського суспільства й органами державної влади. У статті проаналізовані основні проблеми, що існують у взаємодії органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади з громадськістю регіону. Визначено основні напрями вдосконалення діалогу на регіональному рівні з метою налагодження партнерських відносин в органах місцевого самоврядування та органах виконавчої влади з громадськістю. Зазначено, що визнання взаємозв'язку між правом і справедливістю є частиною європейської правової традиції. Фундаментальним елементом громадянського суспільства є його незалежні, самоврядні інститути, які, взаємодіючи з державними інститутами, виконують важливу легітимізаційну функцію як всередині суспільства, так і в процесі взаємодії з державними інститутами. У контексті визначення ефективних механізмів формування та підтримання належного рівня безпечового середовища наголошено на важливості здійснення аналітичної діяльності для визначення стратегічних орієнтирів зовнішньої та внутрішньої політики держави, своєчасного виявлення воєнних загроз, у тому числі потенційних, підвищення рівня життя населення та правової культури суспільства. Стверджено, що організації громадянського суспільства гарантують недоторканність особистих прав громадян, вселяють громадянам впевненість у своїх силах; надають підтримку громадянам і державним органам, які можуть протистояти ворогу.

Ключові слова: інститути громадянського суспільства, держава, органи публічної влади, збройна агресія, громадські організації.

Постановка проблеми у загальному вигляді. З огляду на події, що відбуваються на шляху до нових демократичних змін в Україні, роль інститутів громадянського суспільства різко зросла. Сьогодні взаємодія між громадянським суспільством та органами державної влади стала досить тісною, незважаючи на те що існує певний баланс інтересів, який сприяє суспільному розвитку та

солідарності. Однак однією із основних проблем періоду війни є те, що правові засади взаємодії громадянського суспільства та органів державної влади в Україні не реалізовані належним чином на рівні положень Основного Закону, а також Закони України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства", "Про благодійну діяльність та благодійні організації", "Про громадські

об'єднання", "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про громадські об'єднання" та інші потребують внесення відповідних змін та доповнень. Зміни мають розширити правовий статус іноземних громадянських організацій, зокрема спростити процедуру реєстрації іноземних організацій без офіційного працевлаштування іноземців, а також розширити можливості громадським організаціям надавати військову та гуманітарну допомогу Збройним силам України, що перебувають під контролем держави.

Зміни також повинні стосуватися можливостей іноземців створювати профспілки. Для розвитку волонтерського руху в умовах війни необхідно внести зміни до чинного закону про волонтерську діяльність в Україні, які б обмежували залучення іноземців та осіб без громадянства до волонтерської діяльності в Україні або ускладнювали таку процедуру для неурядових організацій. Ми переконані, що в умовах війни та загрози територіальній цілісності України, держава має забезпечити одну із найважливіших форм демократії участі як на національному, так і на місцевому рівнях організацій громадянського суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До питань взаємодії влади і громадськості у своїх працях зверталися Т. Андрійчук, О. Бажинова, М. Бойчук, К. Глубоченко, Н. Дніпренко, Л. Загайнова, І. Колосовська, А. Кучабський, В. Латишева, В. Папуша, І. Піддлуська, Є. Романенко, С. Тимофеев, О. Турій, А. Халецький, В. Юрченко та інші. Однак проблеми дієвості механізмів взаємодії органів влади з громадськими організаціями потребують подальшого вивчення, аналізу та пошуку шляхів підвищення їх ефективності.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даної роботи є обґрунтування вдосконалення взаємодії громадянського суспільства та державних інституцій в умовах війни.

Виклад основного матеріалу дослідження. З першого дня військового вторгнення українське суспільство і влада були об'єднані спільною метою – перемогти окупантів. Під час війни Уряд брав до уваги діяльність благодійних та громадських організацій. Нещодавно Рада Міністрів України прийняла Постанову № 202 від 05 березня 2022 року «Деякі питання отримання, використання, обліку та звітності про благодійну допомогу» (Постанова № 202), а також законодавчі вимоги до отримання, використання, обліку та звітності про благодійну допомогу від юридичних та фізичних осіб (резидентів та нерезидентів); встановлено, що вони не застосовуються в

умовах воєнного стану. Таким чином, на територіях, де ведуться активні бойові дії, дозволяється взагалі не вести облік благодійної або гуманітарної допомоги. Відповідно, дозволяється також не звітувати про отримання та використання такої допомоги [1].

Враховуючи зазначені зміни, можна прослідкувати такі переваги: по-перше, благодійні надходження на рахунок неприбуткової організації не оподатковуються; по-друге, наявність зареєстрованої організації спрощує закупівлю всього необхідного за кордоном та його ввезення в Україну; по-третє, створення юридичної особи дозволяє краще організувати внутрішні процеси та збільшує довіру людей до різних громадських об'єднань.

Волонтери та волонтерські організації роблять значний внесок у вирішення соціальних та гуманітарних проблем в Україні, заощаджуючи при цьому кошти державного бюджету. З метою більш широкого впровадження міжнародного досвіду волонтерської підтримки громадські організації залучають до своєї діяльності українських та іноземних волонтерів.

Варто підкреслити, що в умовах війни запорукою перемоги України є послідовна та законодавчо закріплена взаємодія між громадянським суспільством та органами державної влади. Наприклад, «Благодійний фонд «Слава Україні»» був створений як офіційний партнер Верховної Ради України для підтримки Української національної армії, територіальних захисників міст, постраждалих громадян та біженців. Команда Фонду активно координує міжнародну гуманітарну допомогу та організовує її отримання і розподіл за призначенням: 1) отримання благодійної фінансової допомоги для забезпечення першочергових потреб Збройних сил, підрозділів антитерористичної оборони та цивільного населення, підконтрольних Верховній Раді України; 2) надання різним категоріям військовослужбовців захисту/озброєння; 3) забезпечення необхідними медичними засобами [2]. Іншим яскравим прикладом є створення онлайн-платформи «Співдія», спільної ініціативи Координаційного центру з питань гуманітарних і соціальних потреб та волонтерських організацій. Метою платформи є обробка дзвінків на гарячу лінію від громадян, які потребують різних видів допомоги. Перевірені волонтери допомагають громадянам у режимі реального часу, збираючи інформацію про всі потреби та наявні ресурси і оперативно відправляючи їх тим, хто найбільше потребує гуманітарної

допомоги та медичних засобів: мешканцям, волонтерам, організаціям, що приймають внутрішньо переміщених осіб, працівникам притулків [3]. Ця співпраця здійснюється за підтримки Гуманітарного координаційного центру при Адміністрації Президента України, Міністерства молоді та спорту, Міністерства регіонального розвитку України, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства з питань соціальної реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Благодійного фонду «Повір у себе» та програми USAID/IREX в Україні. Координується за підтримки програми USAID/IREX в Україні. Такі обміни між громадянським суспільством та урядом об'єднують усі наявні потреби та ресурси для допомоги населенню під час тотальної війни. Війна довела, що український народ не зламається, що у нього є велика мета - вступ до Європейського Союзу та НАТО, і що жоден ворог не може бути перешкодою на цьому євроінтеграційному шляху. Уряд визнає, що позиція і роль громадянського суспільства, є ключовою і значущою для перемоги над спільним ворогом.

З початку війни молодіжні волонтерські організації, молодіжні центри та молодіжні ради надають підтримку населенню населених пунктів та внутрішньо переміщеним особам. Тому після зустрічі з представниками Міністерства молоді та спорту України та Координатором проєктів ОБСЄ в Україні були досягнуті домовленості щодо підтримки українців під час війни за такими напрямками: 1) розвиток громадянського суспільства; 2) надання гуманітарної допомоги цивільному населенню під час війни; 3) молодіжні центри та простори, молодіжні громадські організації та молодіжні працівники для забезпечення їхньої сталої роботи. На цьому співпраця між громадянським суспільством та державними органами не зупиняється: 11 квітня 2022 року українські експерти спільно з Artelligence, YouControl та Збройними силами України створили спеціальний додаток «Ти-Хто». Додаток дозволяє будь-кому ідентифікувати та перевіряти підозрілих осіб. Ця розробка значно спрощує ідентифікацію осіб на контрольно-пропускних пунктах і блокпостах та економить час [4].

Ми пересвідчилися у тому, що інститути громадянського суспільства відіграють значну роль у сприянні боротьби за незалежність та відновленні миру в Україні. На сьогодні, враховуючи роль громадянського суспільства у різних сферах суспільного життя, створення сприятливих умов для його розвитку та налагодження взаємодії з його

інститутами є важливим завданням органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Правові засади державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства закладені у Конституції України, законах України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», а також законах України, що визначають правовий статус та засади діяльності інститутів громадянського суспільства: «Про громадські об'єднання», «Про благодійну діяльність та благодійні організації», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», «Про свободу совісті та релігійні організації», «Про професійних творчих працівників та творчі спілки», «Про органи самоорганізації населення», Указом Президента України «Про Національну Стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки».

Слід звернути увагу на те, що попередня Національна Стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016-2020 роки залишилася без належної уваги. Зокрема, актуальними залишаються питання щодо спрощення і скорочення строків реєстрації громадських організацій, удосконалення інструментів подання документів в електронній формі, розширення кола суб'єктів реєстрації. Проте, можна спостерігати певні позитивні зміни. Про що свідчить, зокрема міжнародний Індекс сталості розвитку організацій громадянського суспільства, який протягом 2014-2019 років зафіксував в Україні лише незначне покращення ситуації у сфері організаційної спроможності інститутів громадянського суспільства, їх фінансової життєздатності та розвитку інфраструктури громадського сектору [5].

З метою зрушень у законодавчому полі для організації громадянського суспільства (далі – ОГС) міжнародними експертами було здійснено міжнародний моніторинговий звіт «Барометр ОГС: оцінка середовища для громадянського суспільства у країнах Східного партнерства» (червень 2019 – липень 2020). Ціль проєкту полягає у регулярному та системному моніторингу середовища, в якому працюють ОГС Східного партнерства. Він зафіксував ряд проблем у сфері правового забезпечення консультацій з громадськістю в Україні, захисту свободи мирних зібрань, безпеки громадських активістів тощо.

Сподіваємось, що прийнята нова Національна Стратегія сприяння розвитку

громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки призведе у відповідність інститути громадянського суспільства до кращих європейських і світових практик. Основними стратегічними її завданнями на наступні роки є: створення сприятливих умов для реалізації громадянами права на об'єднання, підвищення рівня залученості громадян до діяльності інститутів громадянського суспільства, у тому числі шляхом забезпечення функціонування цілісної системи громадянської освіти та моніторингу її ефективності; популяризації переваг створення інститутів громадянського суспільства для спільного вирішення громадянами проблемних питань, захисту прав та інтересів, реалізації суспільно корисної діяльності, а також роз'яснення реєстраційних процедур; згаданого вище щодо спрощення і скорочення строків реєстрації, створення і припинення інститутів громадянського суспільства, удосконалення інструментів подання документів в електронній формі, розширення кола суб'єктів реєстрації; запровадження єдиного підходу до встановлення кінцевого бенефіціарного власника для інститутів громадянського суспільства; створення умов для фінансової підтримки інститутів громадянського суспільства органами державної влади та органами місцевого самоврядування, реалізація проектів, спрямованих на розвиток інфраструктури, у тому числі цифрової, яка створює умови для ефективного функціонування інститутів громадянського суспільства, сприяє поліпшенню доступу таких інститутів до навчання, комунікації, мережування, обміну ресурсами [6].

Незважаючи на те що в Україні триває війна, контроль організацій громадянського суспільства над органами державної влади не повинен послаблюватися. Завдання та функції держави мають і надалі ґрунтуватися на підході «жодного рішення громадянського суспільства без громадянського суспільства» та співпраці органів державної влади, органів місцевого самоврядування та організацій громадянського суспільства на всіх етапах. Громадяни не повинні забувати про громадський контроль за діяльністю органів державної влади під час війни. Ми вважаємо, що владі необхідно дослухатися до вимог суспільства щодо спрощеної реєстрації іноземних благодійних організацій відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 209 від 6 березня 2022 року «Деякі питання державної реєстрації в умовах воєнного стану та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 164». Відповідний порядок спростив процедуру реєстрації для

вітчизняних благодійних організацій, але не для іноземних засновників.

Однією із основних проблем при здійсненні благодійної діяльності, засновниками якої є іноземні благодійні організації, є необхідність виконання низки вимог: 1) документ про реєстрацію, засвідчений відповідно до законодавства країни, в якій зареєстрована організація-засновник; 2) довіреність особи, яка займається реєстрацією благодійних організацій в Україні; 3) документ представника.

Таким чином, якщо директором благодійної організації призначається громадянин України, процедура є простішою, оскільки іноземному директору необхідно отримати ідентифікаційний номер (картку платника податків) та дозвіл на працевлаштування в Україні. У цьому випадку найпростіший шлях для іноземця - приєднатися до вже існуючої благодійної організації.

Варто згадати проєкт Закону України, зареєстрований за № 4521 від 18 грудня 2020 року, «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки волонтерської діяльності». Проєкт передбачає зміну порядку здійснення волонтерської діяльності з повідомного на дозвільний. «Наразі громадським організаціям потрібно лише повідомляти компетентні органи, якщо вони хочуть залучати до волонтерської діяльності іноземців або осіб без громадянства. Потім, після ухвалення документу, вони повинні будуть отримувати дозвіл від Міністерства соціальної політики, а самих волонтерів перевірятимуть Міністерство внутрішніх справ та Служба безпеки України. Крім того, перевірки підлягатимуть і громадські організації» [7]. На нашу думку, прийняття такого законопроєкту є недоречним у нинішній ситуації в Україні та обмежить розвиток волонтерства як в Україні, так і за кордоном.

В Україні вже тривалий час триває дискусія щодо необхідності оцінки ефективності державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства: станом на 24 лютого 2022 року ні Уряд, ні організації громадянського суспільства не розробили дієвих фактичних та юридичних критеріїв, у тому числі індикаторів для оцінки їхньої спільної результативності. Експерти вже давно порушують питання щодо пропозицій оцінювати ефективність реалізації державної політики за критерієм відповідності національного законодавства у сфері діяльності організацій громадянського суспільства європейським стандартам. Саме громадянське суспільство є важливим елементом розбудови демократичної та правової держави в Україні та

ефективним інструментом суспільного розвитку. В умовах війни надзвичайно важливим, нагальним та невідкладним завданням є вдосконалення організації інститутів громадянського суспільства.

На думку С. Ковальчука, «з метою реформування та вдосконалення механізмів взаємодії громадянського суспільства та органів державної влади в Україні як демократичній та правовій державі необхідно внести зміни до Конституції України та доповнити Основний Закон розділом про громадянське суспільство. Такий розділ має бути структурно розміщений у Конституції України після розділів про конституційний лад та права і свободи людини і громадянина» [8, с. 170].

Висновки та перспективи подальших досліджень. У зв'язку із зростаючою роллю громадських організацій як інститутів громадянського суспільства під час війни вважаємо за необхідне внести наступні зміни на законодавчому рівні:

1. Першочергово, виходячи з досвіду країн європейської демократії, необхідно на рівні законодавства України надати можливість створення іноземцям професійних спілок. Здійснити це можна за допомогою внесення змін до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», а саме передбачити можливість створення професійних спілок іноземцями на рівні з громадянами України.

2. Внесення змін до Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» в контексті спрощення порядку заснування та реєстрації іноземної благодійної організації.

3. Вважаємо за доцільне прийняття одного уніфікованого Закону України «Про неурядові громадські організації», який би врегулював правовий статус і діяльність національних та іноземних громадських

організацій та їх різновидів: благодійних організацій, дитячих і молодіжних громадських організацій, релігійних організацій, професійних спілок, асоціацій.

4. Після завершення війни в Україні необхідними будуть зміни до Конституції України. Так, згідно статті 36 Конституції України закріплюється право на свободу об'єднання в громадські організації лише за громадянами України. Натомість частиною першою статті 7 Закону України «Про громадські об'єднання» визначено, що «засновниками громадської організації можуть бути як громадяни України, так іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах». Таку невідповідність між положеннями норм Основного закону й статті 7 Закону України «Про громадські об'єднання» слід виправити відповідними змінами до Конституції України.

Удосконалити структурно текст Конституції України можна двома способами. Перший спосіб передбачає зміну Конституції України шляхом викладення її норм у новій редакції, де перший розділ мав би стосуватися питань конституційного ладу, другий – статусу людини і громадянина, а третій – питань громадянського суспільства та засад його функціонування з органами публічної влади. Другий спосіб передбачає доповнення Конституції України окремим розділом III-1 «Громадянське суспільство», в якому повинні бути закріплені норми, які б визначали поняття громадянського суспільства, суб'єктів громадянського суспільства, закріплювали б принципи взаємодії між інститутами громадянського суспільства та органами публічної влади, обов'язків громадський контроль за діяльністю органів публічної влади та неможливість держави втручатися у діяльність інститутів громадянського суспільства не інакше як у виняткових випадках, які визначені законом.

Література.

1. Про Деякі питання отримання, використання, обліку та звітності благодійної допомоги: Постанова Кабінету Міністрів України № 202 від 05 березня 2022 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/deyaki-pitannyaotrimannya-vikoristannya-obliku-ta-zvitnostiblagodijnoyi-dopomogi-202>.
2. При Верховній Раді України створено «Благодійний фонд «Слава Україні». Голос України. URL: <http://www.golos.com.ua/article/357650>.
3. «Співдія» - офіційна платформа для об'єднання волонтерських та державних ініціатив з гуманітарної допомоги в час війни. URL: <https://koda.gov.ua/spivdiya-oficijna-platforma-dlyaobyednannya-volonterskyh-ta-derzhavnyhnicziatyv-z-gumanitarnoyi-dopomogy-v-chasvijny/>.
4. В Україні створили програму «ТиХто» для миттєвої перевірки осіб. URL: <https://tv7plus.com/v-ukrayini-stvoryly-programu-ty-hto-dlyamyttyevoyi-perevirky-osib/>.
5. Індекс сталості розвитку організацій громадянського суспільства. URL: <http://www.ucipr.org.ua/publicdocs/Ind.pdf>.
6. Про Національну Стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки: Указ Президента України № 487/2021 від 29.09.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text>.

7. Україна може залишитись без іноземних волонтерів: Рада готується ухвалити дискримінаційний законопроект. URL: <https://zmina.ua/event/ukrayina-mozhe-zalyshytysyabez-inozemnyh-volonteriv-rada-gotuyetsyauhvalyty-dyskryminacziynij-zakonoprojekt/>.
8. Ковальчук С.В. Правові засади взаємодії громадянського суспільства та органів публічної влади в умовах становлення демократичної правової держави. дис. на здоб. д-ра філос. Національний у-т «Львівська політехніка», Львів, 2019. 216 с.
9. Конституція України: Конституція, Закон № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р.
10. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України № 5073-VI від 05.07.2012 р.
11. Про громадські об'єднання: Закон України № 4572-VI від 22.03.2012 р.

References.

1. Pro Deiaki pytannia otrymannia, vykorystannia, obliku ta zvitnosti blahodijnoi dopomohy: Postano-va Kabinetu Ministriv Ukrainy. (2022). [On some issues of receipt, use, accounting and reporting of charitable assistance: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. № 202 dated March 5, 2022. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannyaotrimannya-vikoristannya-obliku-ta-zvitnostiblahodijnoyi-dopomogi-202>.
2. Pry Verkhovnij Radi Ukrainy stvoreno «Blahodijnyj fond «Slava Ukraini». Holos Ukrainy. [The "Glory to Ukraine" Charitable Fund was established under the Verkhovna Rada of Ukraine. Voice of Ukraine]. Available at: <http://www.golos.com.ua/article/357650>.
3. «Сривдіа» - ofitsijna platforma dlja ob'iednannia volonteriv kykh ta derzhavnykh initsiatyv z hu-manitar-noi dopomohy v chas vijny. [«Сривдіа» is an official platform for uniting volunteer and state initiatives for humanitarian aid during wartime]. Available at: <https://koda.gov.ua/spivdiya-oficzijna-platforma-dlyaob-iednannya-volonterskyh-ta-derzhavnyhnicziatyv-z-gumanitarnoyi-dopomogy-v-chasvijny/>.
4. V Ukraini stvoryly prohramu «TyKhto» dlja myttievoi perevirky osib. [In Ukraine, the "TyKhto" program was created for instant verification of persons]. Available at: <https://tv7plus.com/v-ukrayini-stvoryly-programu-ty-hto-dlyamyttievoyi-perevirky-osib/>.
5. Indeks stalosti rozvytku orhanizatsij hromadians'koho suspil'stva. [Sustainability index of the development of civil society organizations]. Available at: <http://www.ucipr.org.ua/publicdocs/Ind.pdf>.
6. Pro Natsional'nu Strethiiu spryiannia rozvytku hromadians'koho suspil'stva v Ukraini na 2021-2026 roky: Ukaz Prezydenta Ukrainy. (2021). [On the National Strategy for Promoting the Development of Civil Society in Ukraine for 2021-2026: Decree of the President of Ukraine]. № 487/2021 dated September 29, 2021. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text>.
7. Ukraina mozhe zalyshytys' bez inozemnykh volonteriv: Rada hotuiet'sia ukhvalyty dyskryminatsijnyj zakonoproekt. [Ukraine may be left without foreign volunteers: the Council is preparing to adopt a discriminatory bill]. Available at: <https://zmina.ua/event/ukrayina-mozhe-zalyshytysyabez-inozemnyh-volonteriv-rada-gotuyetsyauhvalyty-dyskryminacziynij-zakonoprojekt/>.
8. Koval'chuk, S.V. (2019). *Legal principles of interaction between civil society and public authorities in the conditions of the formation of a democratic legal state*. [Pravovi zasady vzaiemodii hromadians'koho suspil'stva ta orhaniv publichnoi vlady v umovakh stanovlennia demokratychnoi pravovoi derzhavy]. Ph.D. Thesis. L'viv. Ukraine.
9. Konstytutsiia Ukrainy: Konstytutsiia Zakon. (1996). [Constitution of Ukraine: Constitution, Law]. № 254к/96-VR dated June 28, 1996.
10. Pro blahodijnu diial'nist' ta blahodijni orhanizatsii: Zakon Ukrainy. (2012). [On charitable activities and charitable organizations: Law of Ukraine]. № 5073-VI dated July 5, 2012.
11. Pro hromads'ki ob'iednannia: Zakon Ukrainy. (2012) [On public associations: Law of Ukraine]. № 4572-VI dated March 22, 2012.

Abstract.

Eryomka D. Directions for improving the interaction of local government bodies with civil society institutions of the public authority in the conditions of war in Ukraine.

The need to establish effective interaction between civil society institutions and state authorities became urgent in martial law conditions. The article analyzes the main problems in interacting with local self-government and executive power bodies with the region's public. The main directions for improving dialogue at the regional level to establish partnership relations in local self-government bodies and executive power bodies with the public have been determined. The work determined that recognizing the relationship between law and justice is part of the European legal tradition. A fundamental element of civil society is its independent, self-governing institutions, which, interacting with state institutions, perform an essential legitimating function within and in interaction with state institutions. It has been argued that civil society organizations guarantee the inviolability of citizens' rights, give citizens confidence in their strength, and support citizens and government agencies that can stand up to the enemy. They act in their way and turn on a self-governing basis within the limits of the Constitution and laws of Ukraine. Especially relevant is civil society's role in the period of full-scale war in Ukraine. In such a difficult period of our independence, every Ukrainian took an active part in public life, joining the joint victory over the enemy. The activity becomes an essential support for foreign volunteers. That is why the role of civil society is invaluable. In the context of determining effective mechanisms of formation and maintaining an appropriate level of security environment is emphasized the implementation of analytical activities to determine the strategic orientations of foreign and internal policy of the state, timely detection of military threats, including potential, raising the standard of living of the population and the legal culture of society. One of the priority tasks of the interaction of the mentioned subjects

is the formation and implementation of compatible measures to maintain national security by forming an appropriate level of security environment in the state and effective implementation of law enforcement activities.

Keywords: civil society institutions, state, public authorities, armed aggression, public organizations.

Стаття надійшла до редакції 16.11.2023 р.

Бібліографічний опис статті:

Ерьомка Д.В. Напрямки удосконалення взаємодії органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства публічної влади в умовах війни в Україні. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2023. № 5-6. С. 58-64.

Eryomka D. Directions for improving the interaction of local government bodies with civil society institutions of the public authority in the conditions of war in Ukraine. Actual problems of innovative economy and law. 2023. No. 5-6, pp. 58-64.

УДК: 35.078.4:316.77; JEL classification: D83, D73
DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2023-5-11>

МАСЛЯК Мирослава Ігорівна, PhD публічного управління та адміністрування кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, <https://orcid.org/0009-0008-8964-0632>

ДЖАІН Прадін Кумар, аспірант кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, <https://orcid.org/0000-0002-5195-1311>

СТАН ТА ПРОБЛЕМИ В РЕАЛІЗАЦІЇ КОМУНІКАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Масляк М.І., Джаїн П. К. Стан та проблеми в реалізації комунікаційних стратегій органів публічного управління.

У статті розглянуто стан та виявлено системні проблеми в реалізації комунікаційних стратегій органами публічної влади в Україні, які не дозволяють підвищити ефективність їх роботи. Проаналізовано позитивні сторони та недоліки у розробці і впровадженні комунікаційних стратегій у сфері публічного управління та адміністрування; визначені вимоги та чинники, які найбільш суттєво впливають на зміст комунікаційних процесів в публічній сфері. Доведено, що на позитивне сприйняття діяльності органів публічної влади впливає не лише інформаційне поле, сформоване українськими ЗМІ та зацікавленими сторонами, а й інформаційні повідомлення російської пропаганди, протидія яким має стати завданням структурних підрозділів органи публічної влади, відповідальних за комунікацію. Надано пропозиції щодо покращення комунікаційної діяльності у публічній сфері. Обґрунтовано, що при розробці комунікаційної стратегії органи публічної влади мають забезпечити зменшення невизначеності та ризику невдачі під час прийняття стратегічних управлінських рішень. Визначено сутність взаємодії органів публічної влади із цільовими аудиторіями, яка полягає у забезпеченні ефективної державної політики, адаптації державних реформ до можливих майбутніх змін зовнішнього середовища. Наголошено, що досягнення цих завдань неможливе без підвищення рівня довіри та іміджу органів публічної влади серед громадян; підвищення інформованості громадян про процеси, що в них відбуваються; забезпечення активної участі громадян у процесі прийняття управлінських рішень та встановлення зворотного зв'язку; покращення співпраці з національними та міжнародними ЗМІ; посилення присутності органів публічної влади на міжнародному рівні; оптимізація внутрішніх комунікацій та обміну інформацією в органах публічної влади.

Ключові слова: інформація, комунікації у публічному управлінні, стратегічні комунікації, комунікаційні ризики, цільові аудиторії, канали комунікації.

Постановка проблеми у загальному вигляді. У науковому просторі сьогодні відбувається переосмислення змісту та природи комунікацій у публічному управлінні та усвідомлення необхідності переходу від моделі інформування до моделі взаємодії в процесі прийняття управлінських рішень, тому комунікації залишаються важливою складовою стратегії розвитку держави, інститутів влади і окремих установ та організацій зокрема [1]. Тому виникає нагальна потреба у розробці сучасних комунікаційних технологій, які мають містити весь арсенал доступних, зручних комунікаційних методів і засобів, та бути спрямованими на досягнення стратегічних цілей країни на національному та

міжнародному рівнях. Відповіддю на управлінські виклики сьогодення має стати розвиток комунікацій у публічному управлінні та адмініструванні, зокрема застосування стратегічного підходу до комунікативної діяльності органів державної влади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливість комунікації як однієї із основ менеджменту розуміли ще в класичних теоріях менеджменту та теоріях організації І. Ансоффа, А. Файоля, Ф. Тейлора, А. Томпсона, Е. Мейо та ін. В українській науці управління цим питанням займалися О. Баранов, А. Барікова, С. Бойчун, Ю. Довбуш, О. Загвойська, К. Кислюк, А. Кірмач, І. Кусп'як, Ю. Мазурок та ін. Проблеми інституціоналізації